

Oponentský posudek

na diplomovou práci Bc. Dominiky Podhradské “Reflexe vztahových zkušeností u žen ve výkonu trestu odnětí svobody”

Diplomová práce se zabývá kvalitativní analýzou narativních rozhovorů a TAT protokolů s cílem zachytit povahu vztahové zkušenosti pachatelek trestné činnosti a přispět k hlubšímu porozumění psycho-sociálním aspektům kriminality. Práce je tradičně rozdělena na dvě části - teoretickou a praktickou. V první části autorka představuje koncepty různých autorů týkající se problematiky rodinných vztahů a kriminálního chování, např. typy citové vazby či teorie morálního vývoje. V části empirické objasňuje výzkumný problém, popisuje metody sběru dat, postup při kvalitativních analýzách, výsledky analýz jednotlivých respondentek, jejich souhrn a diskuzi, v níž propojuje výsledky výzkumu s teoriemi uvedenými v první části práce. Na základě kvalitativních analýz, autorka identifikuje stěžejní témata (neuspokojené vztahy v dětství, odmítavý postoj k přijetí viny, použití neutralizačních technik k zachování pozitivního sebeobrazu, pasivní role v životě).

Práce má rozsah 95 stran (bez příloh) a splňuje tak požadavky pro diplomovou práci. Jednou ze slabin práce jsou citované zdroje. Většinu tvoří sekundární zdroje, či studentské práce, původních prací je uvedeno velmi málo. Navíc, v textu na mnoha místech citace zcela chybí.

Témata představená v teoretické části jsou vybrána logicky a přehledně a poměrně čtivě popsána. Přínosem této části by snad mohlo být teoretické propojení uvedených konceptů vývojové psychologie s teoriemi kriminální činnosti (např. vliv typu attachmentu na rozvoj kriminálního chování), které byly v odborné literatuře již v minulosti popsány.

Z části empirické, bych chtěla ocenit velmi kvalitní a detailní popis způsobu provedení kvalitativních analýz rozhovorů a TAT protokolů. Předností práce je však především velmi citlivý způsob, jakým autorka samotné analýzy provádí. Nedostatek práce spatřuji v tom, že autorka uvádí pouze výsledky prvního tzv. axiálního kódování a výsledky selektivního kódování chybí. Myslím, že práci by rovněž prospělo prodloužení a detailnější popis souhrnu výsledků, který hodnotím jako poměrně stručný. V diskuzi, ač velmi čtivě a srozumitelně napsané, dle mého hodnocení autorka splňuje vytyčený cíl - propojit výsledky výzkumu s teoretickými poznatky - jen částečně. Popisované průniky teoretických konceptů s výsledky příliš nekorrespondují s představením výsledků v souhrnu analýz. Působí to, jakoby autorka výsledky výzkumu na teoretické koncepty “nasazovala z čista jasna”. Uvažuji nad tím, zda

jednou z příčin nemohou být buď nedostatečně popsané či nedostatečně promyšlené závěry ze selektivního kódování.

Práce Bc. Podhradské je dle mého názoru kvalitní, ne však vnitřně zcela ucelená. Autorka prokázala schopnost kritického myšlení a předpoklady pro kvalitní a citlivé hodnocení kvalitativních dat. Vzhledem k výše zmíněným nedostatkům bych při obhajobě uvítala osvětlení následujících skutečností:

1. Uvedení příkladu několika kategorií, které vzešly z procesu selektivního kódování.
2. Podrobnější vysvětlení na základě jakých kategorií autorka v diskuzi uzavírá, např. že “se dá hovořit o tom, že u všech respondentek nedošlo k zvnitřnění norem společenského fungování, a to vlivem výchovného přístupu vychovávajících osob” (s. 83) či, že “nejčastěji objevovaly se stav mysli, ..., je opomíjejí stav mysli” (s. 84).
3. Spatřuje autorka při porovnání výsledků vlastního výzkumu (s ženskými respondentkami ve VTOS) s výsledky studií, jejichž respondenty ve VTOS byli muži nějaké rozdíly v hlavních oblastech identifikovaných v diplomové práci? Jinými slovy, je možno říci, že ženy ve VTOS se, v rámci autorkou zkoumaných aspektů, liší od mužských skupin zkoumaných v rámci jiných studií?

V Praze, 28. 8. 2018

Mgr. Magda Bartošková